

Jan Andries Wolthuis

In de Nieuwsbrief nodigen we regelmatig relaties uit ons netwerk uit om te vertellen wat hen bezighoudt. Wat komen ze in hun dagelijkse praktijk tegen, wat drijft hen of waar dromen ze van? Jan Andries Wolthuis (1974) is werkzaam bij bureau Strategische Kennisontwikkeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hij was in 2005 deelnemer aan het LINK-traject.

☪ In mijn dagelijks werk ben ik bezig met het versterken van de toekomstoriëntatie van beleidsmedewerkers binnen BZK. De kern is mensen ertoe uit te dagen hun tijdshorizon verder weg te leggen. Het gaat om het kennen van maatschappelijke ontwikkelingen en het duiden van deze ontwikkelingen voor de thema's waar ze concreet mee bezig zijn. Na zo'n drie jaar op dit gebied werkzaam te zijn, is mij wel duidelijk geworden dat de mechanismen die ons denken en doen gevangen houden in het hier en nu aanzienlijk sterker zijn dan de prikkels om vanuit een toekomstverkenning met de mensen, de samenleving en het huidige beleid bezig te zijn.

En toch liegen de signalen die ons over de toekomst worden gegeven er niet om. Zo stelt Jan Latten in zijn oratie aan de UvA dat onze samenleving 'zwanger van segregatie' is. Dit wil zeggen dat niet sociale cohesie, maar 'maatschappelijke uitsortering' bepaalt hoe onze samenleving er in de toekomst uitziet: mensen zoeken elkaar in steeds sterkere mate uit op basis van gelijksoortigheid. Zo wordt bijvoorbeeld vaker dan voorheen een levenspartner met hetzelfde opleidings- en inkomensniveau gezocht. Op die manier wordt individuele achterstand of voorsprong via de partnerkeus versterkt. De uitersten op de maatschappelijke ladder worden steeds sterker zichtbaar. De achterblijvers zullen relatief vaker niet-westerse allochtonen zijn.

Ineens vraag ik me af of het overwegend Nederlandse optimisme na de Franse rellen in de 'banlieus' ("bij ons zal dat niet gebeuren") voor de lange termijn wel houdbaar is. Dat dit voor mij een retorische vraag is, mag duidelijk zijn. Bij mij staat dan ook meteen de vraag op het netvlies of er kansen zijn om onze samenleving 'zwanger van cohesie' te maken.

Als we in het heden de signalen als die van Latten niet serieus nemen, dan creëren we zelf een samenleving waar spanningen en onlusten steeds meer de orde van de dag bepalen. Als we de toekomst niet verkennen, zullen we erdoor worden overvallen en er waarschijnlijk onaangenaam door worden verrast.

Hoe raakt onze samenleving 'zwanger van cohesie'? Dat lijkt me één van de belangrijkste toekomstgerichte beleidsvragen waar we in Nederland voor staan.

Wat mij bezighoudt is hoe deze vraag op de agenda te krijgen. En dan niet vanuit losse dossiers (integratie of jeugdwerkloosheid) en bijbehorende departementen, maar integraal. Bovendien bij voorkeur niet alleen vanuit het Rijk, maar ook vanuit gemeenten en andere betrokken partijen.

Het begint natuurlijk met de analyse: welke mechanismen zorgen er eigenlijk voor dat mensen met verschillende achtergronden steeds meer naast elkaar wonen, werken en recreëren in plaats van dat ze met elkaar in aanraking komen? Hoe zorgen we ervoor dat er over en weer meer ontmoetingen plaatsvinden? Welke rol kan het openbaar bestuur daarin eigenlijk vervullen? Hoe sterk is de Civil Society als bindmiddel? Hoe kan het publieke domein verbindend werken? ☪

AANKONDIGING:

Traject Politiek-Bestuurlijke Gevoeligheid

In mei 2006 start Publiek Domein de vijfde editie van het 'open' Traject Politiek-Bestuurlijke Gevoeligheid (PBG).

Het PBG-traject richt zich op senior beleidsmedewerkers, managers en projectleiders met politiek-bestuurlijk gevoelige dossiers, die werkzaam zijn in het publieke domein (gemeente, provincie, rijksdienst of semi-overheidsinstelling).

Door middel van dit traject kunt u zich verder bekwalen in het effectief omgaan met de politieke dimensie van uw werk en het verder ontwikkelen van uw politieke antenne. Het traject bestaat uit vier workshops. Twee workshops zullen voor de zomerperiode plaatsvinden, twee erna. Tussen de diverse workshops in voeren de deelnemers praktijkverkenningen uit.

Inlichtingen en aanmelding:

Marie-José Bosman (programma-assistente),
tel. 030 - 2322116 of e-mail m.bosman@publiekd.nl.